O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №
221299

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 16 декабр пайшанба
Сотувда эркин нархда
№ 247 (2285)

Ислом КАРИМОВ:

Мақсадимиз — Ватанимиз равнақи, халқимиз фаровонлигини янада юксалтириш

Янги аср арафасида, минг йилликлар туташган тарихий даврда Ўзбекистон халқи ўз келажагини белгилайдиган жараён — Президент сайловини ўтказади. Истиқлолдан сўнг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини қўлга киритган элимизнинг бу жараёнда фаол иштироки унинг онгидаги ўзгаришларнинг, янгича тафаккурининг белгисидир.

Мамлакат Президенти сайловида Фидокорлар миллий демократик партиясидан номзоди кўрсатилган Ислом Каримовнинг Бухоро вилояти сайловчилари билан учрашувида ҳам бу яққол намоён бўлди.

Учрашувни Ўзбекистон Президенти сайловини ўтказиш бўйича 3-Бухоро округ сайлов комиссияси раиси Комил Муқимов очди.

Президентликка номзоднинг ишончли вакили Ортиқ Вафоев Ислом Каримовнинг таржимаи ҳоли ва сайловолди дастури билан таништирди. Таъкидланганидек, мамлакатимизда жадал амалга оширилаётган ислоҳотларнинг ташаббускори бўлган Ислом Каримов халқимизнинг янгича тафаккури пойдеворини, баркамол авлодни тарбиялаш, аждодлар меросини тиклаш ва ўрганиш, Ватанимизда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш борасидаги улкан ишларнинг раҳнамоси ва кафолати ҳамдир. Шу боис ҳам юртимиз аҳли давлатимиз раҳбарининг ички ва ташқи сиёсатини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда.

Учрашувда Президентликка номзод Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Бухорои шариф — ўзининг буюк фарзандлари, азиз-авлиёлари, бетакрор тарихий обидалари билан миллатимиз, халқимизни бутун дунёга танитган табаррук маскандир, деди, жумладан, мамлакатимиз раҳбари.

Таъкидлаш кераккки, Бухоро вилояти аҳли охирги йилларда амалга оширган улкан ишлари ва хизматлари билан Ватанимизнинг равнақи ва тараққиёти йўлида, олдимизга қўйилган буюк мақсадларга, аввало, халқимизнинг фаровон ҳаётини таъминлаш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Вилоятда сўнгги уч-тўрт йилда саноат тармоқларини ривожлантириш, уларни замон талабига жавоб берадиган ўринга чиқариш мақсадида чет эл сармояларини жалб этиш бўйича амалга оширилган ишлар ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга лойиқдир.

1997 йили Қоровулбозорда лойиҳа қиймати 550 миллион АҚШ долларига тенг бўлган Бухоро нефтни қайта ишлаш заводининг биринчи навбатини қуриб ишга туширган эдик. Бор-йўғи икки йил ичида бу ерда 627 минг тоннадан зиёд нефть маҳсулотлари ва 3 миллион 750 минг тоннадан ортиқ газ конденсати қайта ишланди. Бу — вилоятда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотлари ҳажмининг учдан бир қисмини ташкил этади. Завод шу қисқа вақт мобайнида давлат бюджетига қарийб 30 миллиард сўмлик ҳисса қўшди.

Умуман, сўнгги йилларда Бухоро вилоятида 26 та қўшма корхона фаолият кўрсатмоқда. Эътиборли жиҳати шундаки, уларнинг аксарияти маҳаллий хомашёни қайта ишлаб, экспортбоп маҳсулот тайёрламоқда.

Бухоро қадимдан қўлигул ҳунармандлари, зардўз чеварлари билан оламга машҳур бўлиб, бу соҳада ўзига хос мактаб яратган десак, асло муболаға бўлмайди, дея ўз сўзида давом этди нотиқ. Мана шу асрий анъаналар бугун ҳам зардўзлик, тўқимачилик, тикувчилик тармоқларида давом эттирилмоқда.

Биргина "Бухоротекс" ҳиссадорлик жамияти корхоналарида 15 минг киши, асосан, хотин-қизлар меҳнат қилади. Машҳур зардўз Муяссар Темирова ҳамда моҳир тўқувчи Мартия Раҳматованинг "Ўзбекистон Қаҳрамони" деган юксак унвонга сазовор бўлганлиги Бухоро енгил саноати ходимларининг меҳнатига берилган муносиб баҳодир.

Президент Ислом Каримов ўз нутқида Бухорода сўнгги йилларда қишлоқ хўжалигида ҳам катта ютуқларга эришилаётганини алоҳида таъкидлади.

Маълумки, Бухоро шароити ва иқлимида қишлоқ хўжалигини сув билан таъминлаш масаласи — бугунги кунда деҳқончилик соҳаси олдида турган энг долзарб муаммолардан биридир.

Бу масалани ҳал этиш учун биринчи галда 60-70-йилларда қурилган 27 та насос станциясини таъмирлаш ва уларнинг ишини назоратга олиш даркор. Ҳозирги кунда Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарорига биноан ана шу насос станцияларидан 7 та энг йиригини таъмирлаш бўйича чора-тадбирлар белгиланди.

Мамлакатимиз раҳбари бухороликларни анча вақтдан бери қийнаб келаётган муаммо — ер ости сувларининг юзага кўтарилиши натижасида ерларнинг шўрланиши ортиб бораётгани ҳақида тўхталиб, жумладан, шундай деди:

— Бу экологик хатар, аввало, экин майдонларини яроқсиз ҳолга келтирибгина қолмай, Бухоро вилоятидаги асрий обидаларнинг, турар-жой ва турли иншоотларнинг емирилишига сабаб бўлаётгани, энг ёмони аҳоли саломатлигига салбий таъсир кўрсатаётганини яхши биласиз. Агар ёдингизда бўлса, 1996 йилнинг 15 декабр куни мана шу залда сизларнинг эътиборингизни шу масалага қаратиб, бу хатарнинг олдини олиш учун зудлик билан чора-тадбирлар кўриш лозимлигини таъкидлаган эдим.

Бугун сизнинг ҳузурингизда айтишим кераккки, шундан сўнг ҳукумат миқёсида бу муаммонинг ечими ишлаб чиқилди ва бюджетдан бир миллиард сўмдан ортиқ маблағ ажратилди.

Натижада ўтган давр мобайнида қарийб 7 минг километр узунликдаги зовур тозаланиб, 9 минг гектардан зиёд экин майдонининг тупроқ таркиби — мелиоратив ҳолати яхшиланди.

Бу муаммони ҳал этиш учун Бухоро шаҳрида ҳам 169 миллион сўм маблағ сарфланиб, шаҳар ичидан ўтган, сизлар "Сакович" деб атайдиган ёпиқ зовурлар тармоғи бутунлай қайта қурилди. Шу тариқа Бухоронинг бекиёс меъморий обидалари, бошқа кўпдан-кўп иморатлар шўр балосидан асраб қолинди.

Мустақиллик йилларида вилоят аҳолисини табиий газ ва тоза ичимлик сув билан таъминлашда ҳам сезиларли ишлар қилинди.

Бу ишларнинг кўлами ва аҳамиятини аниқроқ тасаввур этиш учун рақамларни таққослаб кўрайлик. 1991 йилда вилоят бўйича аҳолини табиий газ билан таъминлаш 46,4 фоизни, қишлоқ жойларида эса бу кўрсаткич 17,2 фоизни ташкил этарди.

Ваҳоланки, ўша пайтда Бухорода, Газлида газ қайнаб, кулоч етмайдиган улкан қувурлар, яъни Газли — Марказ, Газли — Урал магистрал қувурлари орқали қаёққадир оқарди.

Бу адолатсизликка чек қўйиш, одамларимизнинг, биринчи галда, мунис оналаримиз, опа-сингилларимизнинг оғирини енгил қилиш мақсадида кейинги йилларда бутун Ўзбекистонда, шу жумладан, Бухоро вилоятида ҳам салмоқли ишлар амалга оширилди. Қисқа вақт ичида аҳолини табиий газ билан таъминлаш даражаси 85,3 фоизга етди. Қишлоқ жойларда эса бу рақам бугунги кунда 77 фоизни ташкил этмоқда.

Ислом Каримов ўз нутқида вилоят аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш масаласига ҳам тўхталди. 1991 йилда бу борадаги кўрсаткич қанча бўлганини айтсам, кўпчилик ишонмаслиги мумкин, деди жумладан Президент. Вилоят аҳолисининг атиги 12 фоизи тоза ичимлик сув билан таъминланганини, қишлоқ жойларида бу кўрсаткич 1 фоизга ҳам етмаганини қандай тасаввурга сиғдириш мумкин?

Биз пухта режалар асосида амалга оширган чора-тадбирлар натижасида аҳоли сув таъминотини вилоят бўйича 66,2 фоизга, қишлоқ жойларида эса 42 фоизга етказишга эришдик.

Бу, албатта, катта иш қилинганидан далолат, лекин биз бу билан чекланиб қолмаслигимиз зарур. Менинг сайловолди дастуримда 2005 йилгача бўлган даврда мамлакат бўйича аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш даражасини 85 фоизга етказиш белгиланган.

Ҳозирги ўтиш даврида халқимизнинг ёрдамга муҳтож қатламларини муҳофаза қилиш вазифаси давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан биридир.

Бухоро вилоятида биргина жорий йилнинг ўзида жами 6 миллиард сўмдан зиёд маблағ пенсия сифатида, 1,5 миллиарддан кўпроқ сўм эса маҳаллалар орқали кам таъминланган оилаларга ёрдам тарзида берилди. Бу фуқароларимизга давлатимиз, жамиятимиз ғамхўрлигининг, инсонпарварлик сиёсатимизнинг яна бир кўринишидир. Шу ёрдам туфайли қарийб 174 минг ижтимоий ҳимояга муҳтож кишининг эҳтиёжлари таъминланди.

Куни кеча бу масала юзасидан Вазирлар Маҳкамасининг 2000-2005 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган қарори бу борадаги ишларни янада кучайтириш имконини беради.

2000 йил мамлакатимизда "Соғлом авлод йили" деб эълон қилинди. Чунки Ватанимиз келажаги, миллатимиз тақдири ҳар жиҳатдан баркамол инсонларни тарбиялаб вояга етказишимизга боғлиқ.

Вилоятда халқ саломатлигини мустаҳкамлаш, тиббиёт тизимини ислоҳ қилиш борасида бирмунча ишлар бажарилди. Жумладан, Вобкент туманида "Она ва бола" соғломлаштириш маркази, республика "Тез ёрдам" тиббий марказининг вилоят бўлими, Аёллар соғлиғини тиклаш маркази, юрак хасталиклари шифохонаси, онкология диспансери, шунингдек, 269 та қишлоқ врачлик, 98 та фельдшер-акушерлик пунктлари, 31 та қишлоқ амбулаторияси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Мамлакатимиз раҳбари Бухоро қадимда ҳам, ҳозир ҳам буюк олим ва уламолар юрти сифатида фахр-ифтихорга лойиқ эканлигини таъкидлади.

Бу заминда туғилиб камол топган Имом Бухорий, Абдухолиқ Ғиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд, Абу Али ибн Сино, Муҳаммад Наршахий сингари ўнлаб буюк зотлар билан нафақат халқимиз, балки бутун мусулмон дунёси фахр-ифтихор қилади.

Истиқлол даврида вилоятда миллий қадриятларимизни, халқимизнинг ғурурини тиклаш борасида ҳам кўпгина ижобий ишлар қилинди.

Бухоро асрлар давомида ислом динининг асосий марказларидан бири бўлиб келгани, "Қуббатул ислом", яъни "Ислом динининг гумбази", деб ном олганини ҳаммамиз яхши биламиз. Кейинги йилларда Бухоронинг бу борадаги қадим шуҳратини тиклаш йўлида ҳам кўп эзгу ишлар амалга оширилди.

Бир йўла 10 минг одамни бағрига оладиган Масжиди Калон шўро даврида вайронага айлантирилган эди. Икки йил муқаддам 153 миллион сўм маблағ сарфланиб, бу ноёб тарихий обида қайтадан таъмирланди ва мўмин-мусулмонларнинг муборак масканига айланди.

Худди шундай бунёдкорлик ва ободончилик ишлари бугунги кунда Чор Бакр тарихий обидалар мажмуида ҳам давом эттирилмоқда.

Йўлбошчимиз вилоятдаги муаммоларга тўхталиб, туризмни замонавий талаблар даражасида ривожлантириш масаласи ҳали етарли равишда фойдаланилмаётган имкониятлардан бири эканлигини қайд этди.

Бухоро қадим-қадимдан шерюрак баҳодирлар, мард паҳлавонлар юрти бўлиб келган. Бугун дунё миқёсида эътироф этилаётган ўзбек миллий курашининг ватани ҳам мана шу заминдир, деди Ислом Каримов вилоятда спорт соҳасида эришилаётган ютуқларга тўхталиб.

Ўзбек кураши бўйича илк бор мамлакатимизда ўтказилган жаҳон чемпионатида зафар қучган уч нафар паҳлавон йигитимизнинг иккитаси — Камол Муродов ва Акобир Қурбоновнинг айнан Бухоро фарзанди экани бежиз эмас, албатта.

Мамлакатимиз раҳбари ўз нутқида Бухоро заминида ўзбеклар билан бирга турли миллат кишилари — тожиклар, туркманлар, руслар, яҳудийлар, қозоқлар, корейслар, арманлар ва бошқа ўнлаб миллат вакиллари ҳам аҳил, ҳамкор ва ҳамжиҳат бўлиб яшаб келаётганини қайд этди.

Миллатлар ўртасида қарор топган бу тотувлик — бизнинг энг катта бойлигимиз, барча ютуқларимизнинг гаровидир, деди жумладан Ислом Каримов.

Биз бугун, XXI аср арафасида тақдирини ўз қўлига олган ягона халқ бўлиб буюк келажагимиз сари интилмоқдамиз.

Халқимизнинг илм-зиё салоҳияти, теран маънавияти ва бунёдкорлик қудратига, шу билан бирга жаҳон умумбашарий ютуқларига асосланган ҳолда, тараққиётимизнинг мақсад ва марраларини белгилаб олдик.

Барчамиз учун бу мақсадлар равшан ва аниқ: Ватан, юрт тараққиёти, халқ фаровонлиги, жаҳон ҳамжамиятида эса ўзимизга муносиб ўрин эгаллашдир, деди пировардида Ислом Каримов.

Сайловчилар номидан сўзга чиққан меҳнат фахрийси Расул Саломов, Когон туманидаги 3-мактаб бошланғич таълим ўқитувчиси Марҳабо Файзиева, Бухоро давлат университети рус филологияси кафедраси мудири Людмила Маврина, вилоят спорт қўмитасига қарашли 2-олимпия резервлари ўсмирлар махсус спорт мактабининг бош мураббийси, жаҳон чемпиони Собир Қурбонов, Бухоро тиббиёт институти талабаси Дилбар Наимова, Пешку туманидаги фермер хўжалиги бошлиғи Ёқуб Фаттоев, ғиждувонлик уста-кулол Алишер Нарзуллаев бутун мамлакатимизда бўлгани каби, Бухоро вилоятида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, таълим-тарбия, тиббиёт, илм-фан ва бошқа соҳалардаги ютуқларда Ислом Каримовнинг ҳиссаси катта эканлигини таъкидлаб, сайловчиларни бўлажак сайловда унинг номзоди учун овоз беришга чақирдилар.

Ислом Каримов учрашувни якунлар экан, ўз шаънига айтилган самимий сўзлар учун бухороликларга миннатдорлик билдирди. Бу сўзларда эртанги кунга ишонч мужассам эканлигини таъкидлади.

* * *

Учрашувдан сўнг Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Бухоро шаҳридаги янги иншоотларни кўздан кечирди.

"Ҳумо" теннис мажмуи билан танишуви чоғида давлатимиз раҳбари иншоот лойиҳаси, унда томошабинлар учун яратилган қулайликлар билан қизиқди. Бундай спорт мажмуалари соғлом авлодни тарбиялашдек олий мақсадга хизмат қилишини айтди.

Ислом Каримов Бухоро шаҳри марказидаги Хотира майдонида ҳам бўлди. Ёдгорлик мажмуи хусусида ўз таклифларини билдириб, бундай масканлар одамларнинг хотира ва фахр ҳиссини уйғотувчи муқаддас даргоҳ бўлиши лозимлигини уқтирди.

Шунингдек, мамлакатимиз раҳбари Давлат шошилинч тиббий ёрдам илмий марказининг Бухоро филиалини ҳам кўздан кечирди. Тўлиқ таъмирдан чиқарилиб, замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланган бу шифо масканида беморларга тезкор ёрдам кўрсатиш учун етарли шароит яратилган. Ислом Каримов соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш дастурига мувофиқ бундай муассасаларда барча учун малакали тиббий ёрдам кўрсатилиши, жиҳозланиши жиҳатидан эса етакчи хорижий давлатларникидан қолишмаслиги зарурлигини таъкидлади. Зеро, ислоҳотларнинг бош мақсади инсон манфаатларига қаратилгандир.

Беккул ЭГАМҚУЛОВ,
Беҳзод УСМОНОВ.
(ЎзА)

ВЛАДИМИР ПУТИН ВА ИСЛОМ КАРИМОВ ПАХТАДАН РОБИТА БАРПО ЭТМОҚДА

Россия Бош вазири ва Ўзбекистон Президентининг шанба кунги учрашуви давлатларимиз ва халқларимиз яқинлашуви борасида ҳали имкониятларимиз кўплигини яққол намоён қилди

Ўтган шанба куни Владимир Путин Тошкентда меҳмон бўлиб турди, аниқроғи, қаттиқ меҳнат қилди. Россия Бош вазирининг ташрифи ҳар икки томон фикрига кўра, самарали бўлди: ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳаларда ҳар томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш, Россия Президенти ҳузуридаги Ҳукумат алоқаси ва ахборот федерал агентлиги ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Миллий хавфсизлик хизмати ўртасида ҳамкорлик тўғрисида шартномалар имзоланди. Шунингдек, ҳар икки давлат чегараларида божхона назоратини такомиллаштиришга ва ташқи савдо статистикаси борасидаги ҳамкорликка доир иккита муҳим протокол қабул қилинди. Шунингдек, яна бир мавзу — ҳар икки халқнинг кўп йиллик қардошлик алоқаларини сақлаб қолиш ва янада мустаҳкамлаш масаласи батафсил муҳокама қилинди. Кенгайтирилган таркибдаги делегациялар музокаралари давомида "Комсомольская правда" газетаси кутилмаганда диққат марказига чиқди. Аниқроғи, Ўзбекистоннинг ҳозирги кунига бағишланган мақола ҳамманинг эътиборини тортди ("Портрет явления: русские бегут", "КП", 18.11.99 г.). Президент Ислом Каримов шуни афсус билан таъкидладики, газетамизда чоп этилган мақолада Ўзбекистоннинг миллий қаҳрамони Амир Темур шаънига ҳақоратомуз ибора ишлатилган. "Комсомольская правда" газетасининг шарҳловчиси Ўзбекистон Президенти билан учрашиб, ундан кечирим сўради...

— Ислом Абдуғаниевич, биз бундай мақолани атайлаб чоп этганимиз йўқ. Таҳририятимиз Ўзбекистонга, унинг кўп миллатли халқига, анъаналарига нисбатан катта ҳурмат билан қарайди...

— Мана, ҳозир сиз ўша музейда турибсиз... (суҳбатимиз Амир Темур музейида бўлиб ўтмоқда эди.– А.Г.) Бу бизнинг фахримиз, бизнинг миллий ифтихоримиз. Таъбир жоиз бўлса, давлатимиз ташкил топган ва бизга мерос бўлиб қолган даврнинг тимсолидир. Шу музей тимсолида биз одамларнинг энг беғубор туйғуларини уйғотмоқчимиз, уларнинг онгини, миллий ғурурини шакллантирмоқчимиз.

Лекин бу ўринда гап бир миллатнинг иккинчисидан устунлиги ҳақида бормаяпти. Менимча, миллатчилик ва миллий ғурур ҳар хил тушунчалардир. Биз миллий ғурурни рағбатлантиришимиз керак. Бу ҳақда бунчалик эҳтиётсизлик билан гапириш ножоиз... "Комсомольская правда", менинг назаримда, халқлар ўртасида робита ясаши керак бўлган нашрдир.

— Фикрингизга қўшиламан. Биласизми, биз "СНГ"ни — "Страна нашей газеты" (газетамиз мамлакати) деб талқин қиламиз. Ҳатто шундай рукн очганмиз.

— Менимча, бунда муболаға бор...

— Умуман, танқидингиз учун раҳмат.

— Эътибор берган бўлсангиз, мен ҳали ошириб бир нарса деганимча йўқ. Фақат ҳурматсизлик қилинганлигини қайд этдим.

— Дарвоқе, робита ҳақида... "Комсомолка" ҳозирги кунда Ўзбекистонда чоп этилмаяпти. Уни етказиб бериш ҳам қийин.

— Умуман, биз бу муаммоларни ҳам кўриб чиқишга тайёрмиз. Гап бўлиши мумкин эмас. Бизни газетангизнинг Ўзбекистондаги обрўйи масаласи ташвишга солаётгани йўқ. Бу борада ишлар жойида. Фуқароларимиз Россияга нисбатан ҳурмат-эътибор билан қарайди. Ўзингиз ишонч ҳосил қилганингиздек, русларга нисбатан халқимизнинг муносабати жуда яхши. Мени мамлакатимизнинг Россиядаги обрўйи масаласи ташвишлантиради. Чунки Ўзбекистондан сизга жуда кам ахборот боряпти. Агар Ўзбекистон ҳақида газетангизда эълон қилинганидек, таажжубланарли материаллар асосида мулоҳаза юритиладиган бўлса, бизни тери ёпинган, чопон кийган, соқол қўйиб, салла ўраган-у, қилич таққан ҳолда тасаввур қилишади...

— Йўқ, газета бу даражада паст кетмайди. Ислом Абдуғаниевич, фурсатдан фойдаланиб сўрашга ижозат берсангиз... Путин билан биргаликда ўтказган "шанбалигингизни" қандай баҳолайсиз?

— Менинг бу учрашувдан кўнглим тўлди.

— Умуман, ҳукуматимиз раиси Сизда қандай таассурот қолдирди?

— Бу – Путиннинг юртимизга биринчи ташрифи. Аввал биз Украина Президенти Леонид Кучманинг инаугурациясида учрашган эдик. Яширмайман: мен унинг хатти-ҳаракатларини диққат билан кузатиб боряпман. Менга унинг ўз нуқтаи назарини аниқ ифодалаши ва ўз фикрини қатъият билан — мен қаттиққўллик демаяпман, чунки сиз бу сўзни хуш кўрасиз — ҳимоя қилиши ёқади. Шунингдек, Путин ўз изчиллигини ҳам кўрсатди. Бу эса нафақат Россияда, балки ундан хорижда яшовчи сиёсатчиларда ҳам кам учрайдиган фазилат.

— Бирга ишлашингиз қийин кечмадими?

— Аксинча, осон бўлди! Биз кўп масалаларни муҳокама қилдик. Мудом хаёлимга бир фикр келиб турди: у ёки бу нуқтаи назарни Путиндан аввал ушбу лавозимда ишлаган ва мен яхши билган сиёсатчилар қандай баён этар эди? Энди шуни аниқ айтишим кераккки, Владимир Владимирович улардан анча устун.

— Сизлар қандай сирли масалаларни муҳокама қилдингиз? Ростини айтинг, журналистларга айтилмаган гаплар ҳам бўлдими?

— Умуман олганда, матбуот ходимларидан бирор нарсани яшириш қийин. Ҳа, биз хавфсизлик, таҳдидга оид масалаларни муҳокама қилдик... Нафақат Ўзбекистон ва Марказий Осиё, шунингдек, Россиянинг барқарорлиги ҳам ана шу масалаларнинг ечимига боғлиқ. Табиий: бу борадаги нуқтаи назарларимиз мос келди.

— Қандай масалалар юзасидан келишиш қийин бўлди?

— Россияга пахта етказиб бериш борасида. Биз бу масалани бир ярим соат муҳокама қилдик.

— Тил топиша олдингизларми?

— Бўлмаса-чи! Бу борада ҳужжат ҳам имзоланди.

— Унда, шунча пайт нима ҳақида тортишдингизлар?

— Россия биздан пахтани бартер асосида беришимизни сўрайди, баъзан талаб қилади. Яъни, биз сизга пахта етказиб берамиз, сиз бизга – қишлоқ хўжалиги машиналарини. Бизга эса қишлоқ хўжалиги машиналари эмас, валюта керак. Ўз миллий валютамизни мустаҳкамлаш учун.

— Шундай қилиб, қандай келишдингизлар?

— Бир-биримизни тушунишга ҳаракат қилдик ва умумий йўл топдик.

— Қандай йўл?

— Ҳар икки томон учун мақбул йўл.

— Аниқроғи?

— Россияга етказиб бериш учун ҳар йили 200-250 минг тонна пахтани заҳиралаш ҳақида келишиб олдик ва буни ҳужжатда қайд этдик. Ҳисоб-китоб масалалари эса алоҳида ҳал этилади. Маъқулми?

— Бу Бош вазиримизга маъқул келган бўлса, биз ҳам розимиз. Бизга Ўзбекистон пахтаси жуда керак. Ислом Абдуғаниевич, берган баёнотларингизга қараганда, Россиянинг Чеченистонда тартиб ўрнатиш ниятини қўллаб-қувватлайсиз. Ғарбда эса, бунга муносабат бошқача... Сиз эски дўстлигимиз ҳурмати, бизнинг ёнимизни оласизми?

— "Ённи олиш" деганда, нимани назарда тутаяпсиз? Агар Россияни тўлиқ қўллаб-қувватлайман, десам, мени сафсатабозликда айблашингиз мумкин. Яқинда Истанбулда мени ҳамкасбларим – айрим йирик давлатлар, шу жумладан, Европа мамлакатлари раҳбарлари ўртага олиб сўрашди: ўзаро гапда Чеченистон ҳақидаги фикрингни айт, деб. Қандай жавоб берганимни биласизми? Дедимки, Клинтоннинг нутқига эътибор беринг. У бу масалани икки қисмга ажратди. Биринчиси, биз Россия ҳудудининг дахлсизлиги тарафдоримиз, ҳар қандай кўринишдаги, ҳар қандай шаклдаги террорчиликка қаршимиз. Лекин қўйилган масалани ҳал қилиш усуллари... бизни қаноатлантирмаяпти.

(Давоми 2-бетда).

МАЪНАВИЯТ УЧУН КУРАШНИНГ МУДДАТИ БЎЛМАЙДИ

Ушбу мақола фақат «Халқ сўзи» газетаси обунаси тўғрисида

«ХАЛҚ СЎЗИ» СИЗНИНГ ГАЗЕТАНГИЗ!

— Алло, бу «Халқ сўзи»нинг мухбирлик постими?

— Ҳа, ҳа, эшитаман.

— Ёрдамларингиз керак бўлиб қолди. Газеталарингизда Вазирлар Маҳкамасининг бизнинг соҳамизга дахлдор муҳим қарори эълон қилинган экан. Ўша сонни топишга ёрдам беролмайсизларми?

Мен «Ҳа!» дейман. «Ҳа» дейишдан олдин сўраб-суриштириб, телефон қилган кишининг ўтган йили газетамизга обуна бўлмаганлигини билиб оламан. Бироқ одамнинг юзи иссиқ. «Йўқ» дейишга тилинг бормайди. Қўнғироқ қилганларнинг баъзилари хонамга лутфан ташриф буюради. Ёки одам жўнатиб, бирор Фармон, қарор ёки қонун ҳужжатларидан кўчирма олиб кетишади. Яқинда газета тахламига кўз ташласам, кўп варақланганидан унинг айрим сонлари титилиб кетибди.

Гапнинг даромадини узоқдан бошлаганимиз бежиз эмас. Гал далилларга келди. Шу йилнинг 15 декабрига қадар вилоят бўйича газетага бор-йўғи 380 та обуна бўлинган, холос. Ҳолбуки, ваъдалар бошқача эди. Ваъдалар қайноқ эди. Яна далилларга мурожаат қиламиз. Оқолтин тумани ҳокими Олимжон Мирҳабибов билан шахсан учрашганимиз ва кейинроқ телефонлашганимизда у кишидан қуйидаги жавобни олгандик: «Биродарлар, 5 декабргача сабр қиласизлар. Сайлов ўтгач, обуна билан жиддий шуғулланамиз. Бу ишга шахсан ўзим бош-қош бўламан».

Бугун Олимжон Мирҳабибовни Ўзбекистон Парламентига депутат бўлганлиги билан чин юракдан қутлар эканмиз, кўнглимиздан ҳурматли ҳоким уч-тўрт кун ичида ваъдасининг устидан чиқа оладиларми, деган хаёл кечади. Туманда газетага бор-йўғи 48 дона обуна бўлинганлигидан унинг хабари бормикан? Ширин шаҳри бўйича «Халқ сўзи» газетасига бугунги кунгача 20 дона обуна ўтказилган, холос. Ахир, ўтган йили ширинликлар бу соҳада вилоятда пешқадамлар сафида эди-ку.

Бозор иқтисодиёти қадамингни, ҳар бир ҳаракатингни пул билан чақишга мажбур қилади. Обунанинг аҳволи ҳам бориб-бориб пулга тақалади. Ана шу нуқтаи назардан олиб қараганимизда пахта, ғалла, «кумуш тола» сотиш бўйича йиллик режаларни ошириб бажарган Боёвут, Ховос, Гулистон ва Сайхунобод туманлари раҳбарлари ҳам октябр ва ноябр ойларида обуна тўғрисида қоп-қоп ваъдалар беришган эди. Минг афсуслар бўлсинки, ўша ваъдалар декабр ойида анчайин бир кўнгил учун айтилган таскинлар эканлиги равшан бўлиб қолди. Ҳолбуки, газета бу туманлар ҳаётидаги муҳим янгиликлар, ўзгариш ва муваффақиятларни ёритиш учун ўз саҳифаларидан ҳамиша жой ажратиб келмоқда.

Боёвут туманидаги «Ғаллакор» ва «Боёвут» хўжаликлари раҳбарлари «Халқ сўзи»га энг камида 120 дона обуна бўлиш тўғрисида ният билдиришганди. Рақамларга кўз ташлаймиз: сўнгги маълумот бўйича Боёвутда ҳаммаси бўлиб 82 дона обуна бўлинган, холос. Даромад бўйича нафақат вилоятда, балки республикада ҳам илғор саналадиган хўжалик раҳбарларининг сўзлари қаерда қолди?

Очиқ турдаги вилоят почта хизмати ҳиссадорлик жамиятига ҳам талай эътирозларимиз бор. Эътироз қуруқ бўлмаслиги керак. Вилоят нефть маҳсулотлари бошқармаси, савдо бошқармаси идораларига қўнғироқ қилиб, аҳволни суриштирганимизда улар ушбу ташкилот обуна тўғрисидаги топшириқномаларни қабул қилмаётганлигини айтишди. Чунончи, вилоят нефть маҳсулотлари бошқармаси томонидан берилган 63 дона газета обунаси тўғрисидаги топшириқнома пайсалга солинган. Гўёки обуначилар эндиликда газетани янги йилнинг дастлабки кунидан эмас, балки феврал ойидан бошлаб ола бошлайдилар. Ана холос, пишди гилос...

Хайриятки, Тошкентдаги мутасадди ташкилотларнинг аралашуви билан бу хунук ҳолнинг олди олинди. Ҳақли эътироз туғилади. Матбуот тарқатувчилар билан қаламкашларнинг манфаати қачондан буён икки хил бўлиб қолган? Нега айрим раҳбарлар вақтни ғанимат билиш ўрнига пайсалкашлик қилишаяпти?

Республика «Матбуот тарқатиш маркази» (раҳбари А. Ортиқов) обуна мавсумида ўтган йили ҳам газетхонларни анча чалғитган, овораю сарсон қилган эди. Ваҳоланки, бу идора фақатгина обуна қабул қилгани учун газетчилар билан тенг даражада маблағ олади. Шундай бўлса-да, уларнинг обунани тўхтатиб, элбурутдан «этагини йиғиштириб» олгани бизни таажжублантирмоқда. Журналистларнинг обунани кўпайтириш, газетхонлар сонини ошириш борасидаги барча саъй-ҳаракатлари Марказ ходимининг бир эътирози билан чиппакка чиқишини қандай тушуниш мумкин? Ахир маънавият учун курашнинг муддати борми? Таъқиқланган чегараси бўладими?

Биламиз, танқид айримларга ёқмайди. У мисоли асал ичидан чиққан қалампирга ўхшайди. Матбуот маънавиятнинг улкан бир чашмасидир. Бу чашмадан баҳра олмоқчи бўлганлар ўринли танқиддан тўнларини тескари кийиш ўрнига вазиятни ўнглаш ҳақида кўпроқ қайғурсалар, биз улардан том маънода мамнун бўлардик.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КЕЛГУСИ ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА, ШОШИЛИНГ!

«Халқ сўзи» – 229,
«Народное слово» – 116.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

9 ЯНВАР — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови куни

ЭЛ ИРОДАСИ РАМЗИ

Шу кунларда қаерда бўлманг, ким билан учрашманг, келгуси йилнинг 9 январида ўтказиладиган республика Президенти сайлови ҳақидаги фикрларни эшитасиз. Улар Ватанимиз эртанги истиқболи, юрт тинчлиги ва ободлигини ана шу муҳим сиёсий тадбир билан боғламоқдалар. Буни жойлардаги сайлов округи ва участкаларида олиб борилаётган тайёргарлик жараёнидан ҳам билса бўлади. 6-Наманган округ сайлов комиссияси раиси Ҳамидхон АҲМАДХЎЖАЕВ бизга ана шу ҳақда гапириб берди.

— Республика Президенти сайловига ҳозирликни бошлаганимизга салкам тўрт ой бўлди. Вилоятимизда 525 та сайлов участкаси тузилган. Айни пайтда уларга тегишли барча хоналарни жиҳозлаб бўлдик, комиссия таркибини белгиладик. Шунингдек, тушунтириш ишларини ҳам олиб бораяпмиз. Тадбирлар жадвали тузилган. Хуллас, иш кам эмас.

Сайловолди тадбирларининг муваффақияти кўп жиҳатдан сайлов участкаларининг қандай ишлашига боғлиқ. Биз асосий эътиборни масаланинг ана шу жиҳатига қаратаяпмиз. Ҳар бир туманга округ комиссиясининг биттадан аъзоси бириктириб қўйилган. Улар жойларда тайёргарлик ишлари бекаму кўст амалга оширилишига кўмак бераяптилар. Ҳар бир участкада йиғилиш ўтказилиб, тегишли ҳисоботлар эшитилаяпти. Масалан, Тўрақўрғон туманидаги участкаларнинг айримларида иш юзаки ташкил этилгани, хоналарни жиҳозлаш ва тегишли ҳуқуқий, меъёрий ҳужжатлар билан таъминлашга эътиборсизлик қилинаётгани аниқланган эди. Округ комиссияси тегишли идоралардан камчиликларни зудлик билан тузатишни талаб қилди. Шаҳанд қишлоғидаги 94-участкада, Косонсой, Чортоқ, Уйчи туманларида бўлиб ўтган кўчма йиғилишларда ҳам асосан камчиликлар муҳокама қилинди.

5 декабр куни республика Олий Мажлиси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига ўтказилган сайлов ҳаммамиз учун ўзига хос синов бўлди. Ўша куни нималарга кўпроқ эътибор беришимиз зарурлигини тўлиқроқ англаб олдик. Чунончи, бизни бир нарса — фуқароларимизнинг сиёсий фаоллиги ортиб, янгича демократик сайловларга жиддий ёндошганликлари, овоз бериш жойларига оқиб келишлари қувонтирган бўлса, сайловчиларни қайд этиш, овоз бериш хоналарининг торлик қилиб қолгани анча ноқулайлик туғдирди. Ва бу ўз навбатида бизга сабоқ ҳам бўлди. 9 январ куни сайловга, табиийки, бундан ҳам кўп одам чиқади. Шунинг учун ҳозирданоқ овоз бериш жойларини кенгайтириб, ёпиқ хоналар сонини одатдаги 4 тадан 6-8 тагача кўпайтирдик. Кутиш заллари ташкил қилдик, сайловчилар учун зарур бўлган барча қулайликларни яратдик.

Вилоятимизда овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган салкам бир миллион сайловчининг деярли барчаси республика Президенти лавозимига кўрсатилган номзодларнинг таржимаи ҳоли, ижтимоий-сиёсий фаолияти билан атрофлича таништирилди. Уларнинг аҳоли турар-жойлари, меҳнат жамоалари, таълим масканларида кўринарли қилиб осиб қўйилган дастурлари иштиёқ билан ўрганилмоқда.

Жамоатчилик республикамиздаги тинчлик-хотиржамлик, ижтимоий-иқтисодий тараққиёт, Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятидан мустаҳкам ўрин олаётганини истиқлол ижодкори — Юртбошимизнинг дадиллиги ва оқилона сиёсати маҳсули деб баҳолашаяпти. Хусусан, тўқсонинчи йилларнинг бошларида Наманганда диний экстремистлар томонидан уюштирилган ижтимоий-сиёсий беқарорликни бартараф этишда Юртбошимиз довюраклик билан қатъий ҳаракат қилиши натижасида вилоятда ҳаёт тез орада маромига тушгани ҳамюртларимизнинг кечагидек ёдида. Шу боис ҳам улар жасур, халқпарвар, осойишталигимиз ва фарзандлар келажаги учун чинакам раҳнамо инсонгина Йўлбошчи бўлиши лозимлигини яхши тушунадилар.

Президент сайлови — жиддий масала. У ҳар бир кишидан катта масъулият талаб қилади. Зиммамизга сайловга пухта ҳозирлик кўриш, уни белгиланган қонун-қоидалар ҳамда демократик тамойиллар асосида уюшқоқлик билан ўтказиш вазифаси юкланган. Бунга эришиш учун, албатта, барча имкониятларни ишга соламиз, куч ва ғайратимизни аямаймиз. Қолган вақт давомида фаолиятимизни кучайтириб, сайловчиларнинг тушунчаларини янада бойитиш, бу сиёсий тадбирни уюшқоқлик билан ўтказиш чораларини кўрамиз. Зеро, асосий мақсадимиз овоз бериш учун келган ҳар бир юртдошимиз сайлов куни ўз хоҳиш-иродасини эмин-эркин ифода этишини таъминлашдан иборат.

«Халқ сўзи» мухбири Қудратилла НАЖМИДДИНОВ ёзиб олди.

Яқинда Сирдарё вилояти ҳокимлигининг катта мажлислар залида келгуси йилнинг 9 январида республика Президентлигига Халқ демократик партиясидан номзоди кўрсатилган Абдулҳафиз Жалолов билан сайловчиларнинг учрашуви бўлиб ўтди.

НОМЗОД БИЛАН УЧРАШУВ

Номзоднинг ишончли вакили Саидмурод Каримов Абдулҳафиз Жалоловнинг ҳаёт йўли, меҳнат фаолияти тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Абдулҳафиз Жалолов ўз дастурини баён этди.

Шунингдек, учрашувда сўз олган Мирзаобод туманидаги «Мирзачўл» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Каромат Мамарасулова, Ўзбекистон ХДП Гулистон шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Қаҳрамон Юсуфалиев, Боёвут тумани Кенгашининг биринчи котиби Даврон Ғозибеков ва бошқалар номзод ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Ўз мухбиримиз.

ВЛАДИМИР ПУТИН ВА ИСЛОМ КАРИМОВ ПАХТАДАН РОБИТА БАРПО ЭТМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мен ҳамкасбларимнинг эътиборини айнан шу жиҳатга қаратдим. Айтдимки: ҳатто АҚШ Президенти бу масалани аниқ ажратиб қўйди. Сизлар эса уни аралаштириб юбораяпсиз. Натижада шундай хулоса чиқадики, у ерда тинч аҳоли ҳалок бўлаётган экан, демак, операцияни ўтказиш мақсади ҳам шубҳа туғдириши керак. Мақсадни усуллардан аниқ ажратиб олиш лозим.

— Сиз Владимир Владимирович билан бу ҳақда гаплашдингизми?

— Йўқ, биз бу мавзуга тўхталмадик. Лекин сизга айтишим мумкин: ҳа, мен Чеченистонда одамлар ҳалок бўлишига, юз минглаб бегуноҳ кишилар аянчли аҳволга тушиб қолишига қаршиман. Лекин мен танқид қилар эканман, қуйидаги саволга ҳам жавоб беришим керак: бу йўлнинг муқобили борми? Россиянинг ўрнида бўлганингизда ўзингиз нима қилардингиз? Нима демоқчи эканлигимни тушундингизми?

— Йўқ.

— Яъни, Россияни Чеченистондаги операцияси учун танқид қилар эканман, айтишим керак: бу операциянинг ўрнига мана бу усулни қўллаш керак, деб. Аммо мен Чеченистондаги террорчилик ва айирмачилик билан курашда барчамиз бир овоздан танқид қилаётган усуллардан бошқасини таклиф эта олмайман. Энди тушундингизми?

— Ҳа, энди тушундим. Мана, Россия билан Беларус иттифоқ давлати тузмоқда. Бу йўналишда охирги пайтда қилинаётган ишларни қандай баҳолайсиз? Ўзбекистоннинг ҳам бизнинг Иттифоқимизга қўшилиш нияти борми?

— Йўқ.

— Нега?

— Менимча, ҳар қандай иттифоқ ёки давлатлараро тузилмаларни тузиш — бу ўша давлатларнинг ва уларда яшовчи халқларнинг ҳақ-ҳуқуқи. Лекин, Россия билан Беларус имзолаган ҳужжат шунчаки намойишкорлигу баландпарвоз гаплардан бошқа нарса эмас. Назаримда, интеграция масалаларини бирма-бир, дейлик, иқтисодий, балки бошқа муайян соҳалар бўйича ечиш керак. Масалан, молиявий гуруҳлар ташкил этиш, ҳамкорликни мустаҳкамлашга тўсқинлик қилувчи божхона солиғи ва бошқа тўсиқларни олиб ташлаш каби. Бу ишлар билан шуғулланиш керак.

Беларус каби мен Россияга бошқалардан кўра яқинроқман, деб кўкракка уришнинг ҳожати йўқ.

Сиз эса масалани бошқа тарзда қўйяпсиз: қолган давлатлар ҳам уларга эргашадими? Мен аниқ айтишим мумкин: Ўзбекистон бу йўлдан бормайди. Россия билан ҳар томонлама ҳамкорлик қилиш учун бизнинг бошқа имкониятларимиз кўп.

— Самимий суҳбатингиз учун раҳмат сизга, Ислом Абдуғаниевич. Яна бир бор "Комсомолка"дан хафа бўлмаслигингизни сўрайман.

— Яхши. Назаримда, сизга мулоҳаза учун озиқ бердим.

— Ҳа, "Тошкент — нон шаҳри", деб бежиз айтишмаган...

Александр ГАМОВ, (махсус мухбиримиз).

Тошкент.

("Комсомольская правда", 1999 йил 14 декабр).

Ҳар сафар қишлоққа йўлим тушса, саксонни қоралаб қолган пенсионер онам бир гапни кўп такрорлайди: «Манам омонатман, болам. Тез-тез хабар олиб тур. Кексайганда инсонни инсонга интизор қилмасин, илло-билло ёлғиз қолдирмасин. Опа-укаларинг ёнимда бўлса ҳам сенинг ўрнинг бошқа. Яна қанча умрим қолди — Худо билади. Вақти қазоим етса, отангнинг ёнига қўйинглар...»

КЕКСАЛАР БАХТИ — БИЗНИНГ БАХТИМИЗ

Бечора онам! Биламан, жамики оналар сингари у ҳам фарзанд дийдорига зор, меҳр ва ардоққа ташна. Бағри ҳамиша бут бўлишини истайди. Инсон кўнгли гулдан нозик, инсон гап бекорга айтилмаган. Айниқса, кексайганда ёнингда яқин ҳамдардинг ва суянчингинг бўлмаса, жуда оғир. Биз, фарзандлар эса ўз ташвишларимиз билан ўралашиб, бунга кўпам эътибор беравермаймиз. Аслида кексаларнинг иззатини жойига қўйиш, уларнинг дуосини олишдан улуғроқ бахт борми дунёда?

Шулар ҳақида ўйларкансан, бир нарса кишига тасалли беради. Давлатимиз одил, халқпарвар. Мустақилликнинг дастлабки йиллариданоқ аҳолини ижтимоий жиҳатдан кафолатли ҳимоялаш, турмуш фаровонлигини оширишга қаратилган кенг кўламли тадбирлар амалга оширилмоқда. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Зотан, кучли ижтимоий муҳофаза масаласи Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган машҳур беш тамойилнинг бири сифатида қалбимизга яқин ва тушунарлидир. Бозор ислоҳотларини чуқурлаштириш, адолатли ҳуқуқий жамият пойдеворини барпо этишда бу муҳим омил таъсирчан аҳамият касб этаётганлиги, шубҳасиз. Мамлакатимизда узоққа мўлжалланган доно сиёсат юритилаётганлиги туфайли ўзбек номи ва қадри тикланиб, халқимизга хос маънавий ҳамда ахлоқий қадриятлар ҳаётда ўз ифодасини топмоқда. Бу, айниқса, ҳозирги ўтиш босқичида алоҳида маънога эгадир. Мавжуд иқтисодий қийинчиликларга қарамай, жамиятимизда яшаётган бирор фуқаро эътибор ва ғамхўрликдан четда қолаётгани йўқ. Қариялар, ёшлар, тенг имкониятлардан баҳраманд, эртанги кунининг янада порлоқ ва нурафшон бўлишига ишонади. Қолаверса, бунинг учун барча ҳуқуқий асослар мавжуд.

Вазирлар Маҳкамасининг куни кеча эълон қилинган «2000-2005 йилларда ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги Қарорини олиб кўринг. Ушбу муҳим ҳужжатни давлатимиз ва ҳукуматимиз ўтказиб келаётган инсонпарварлик сиёсатининг мантиқий давоми, десак асло хато қилмаймиз. Зотан, беш йилга мўлжалланган дастурий қарорда аҳолининг кам таъминланган, бировнинг кўмаги ва ҳимоясига муҳтож табақаларига ижтимоий хизмат кўрсатишни яхшилашга йўналтирилган олижаноб мақсад ҳамда истиқболли режалар ифода этилгандир. Буни тушуниш мумкин. Кексаларга эътибор — ўз ўтмишимизга, яқин тарихимизга эътибор демакдир. Жамият равнақи, халқ бахт-саодати йўлида хизмати сингган инсонларни ҳар қанча ардоқласак арзийди. Уларнинг бой тажрибаси, ибратли умри ёш авлод учун ҳаёт мактабидир.

Савоб ишни ҳар куни ва ҳар ким қилиши керак. Вазирлар Маҳкамасининг юқорида гап борган қарорида ҳам шундай мурувватпешаликка чорлайди, орамиздаги ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларга ўз вақтида моддий ёрдам кўрсатиш, уларнинг сиҳат-саломатлиги, уй-жой-маиший шароитларини яхшилаш учун барча имкониятларни фойдаланиш назарда тутилган. Бу масалалар рўёбга чиқариш борасида вазирликлар, идоралар, уюшмалар, фуқароларнинг ўзи-

Муносабат

ни ўзи бошқариш органлари, корпорациялар ва компаниялар, хайрия жамғармалари, корхона ва ташкилотлар фаол иштирок этишлари лозимлиги алоҳида таъкидланган.

2000 йил — мамлакатимизда Соғлом авлод йили, деб эълон қилинди. Бунинг замирида теран ҳикмат бор. Биз соғлом авлод деганда нафақат жисмонан бақувват, энг аввало, маънавий етук, юксак эътиқодли инсонларни тушунамиз. Ижтимоий тараққиётнинг ҳозирги босқичи бундай кадрларга кучли эҳтиёж туғдирмоқда. Тарихий илдизи чуқур, эътиқоди бут халқни ҳеч қандай куч енголмайди. Ўзбекчиликда диёнат, шарм-ҳаё, меҳр-оқибат тушунчаларининг қадри баланд. [illegible] ракқаб. Ўзингиз ўйланг, кекса отаси ёки муштипар онасини қариялар уйига ташлаб қўйган нобакор фарзандлар озмиз? Тарбиясида нуқсони бўлган ногирон боласини меҳрибонлик уйларига топшириб, ўз айшини суриб юрган «ота-она»лар йўқми? Афсуски, бор. Қалби сўқир, эртасини ўйламайдиган бундай кимсаларнинг хатти-ҳаракатлари ўзбекчиликка ҳам, мусулмончиликка ҳам ётдир. Улар ўз қилмишлари учун эртами-кечми пушаймон бўлишлари аниқ. Чунки қайтар дунёда яхшилик ҳам, ёмонлик ҳам жавобсиз қолмайди. Жамиятда ҳар бир фуқаронинг ўз ўрни бор. Давлатимиз ҳеч кимни кўчага ташлаб қўймаган, қўймайди ҳам. Айтиш жоизки, кексалар ва ногиронлар ҳамиша эл-юрт ардоғида, уларнинг ҳаёт манфаатлари эса биринчи даражали масаладир.

Қарор матни билан танишаркансиз, бунга яна бир карра ишонч ҳосил қиласиз. Ҳақиқатан ҳам, ижтимоий заруратни кишиларнинг моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга йўналтирилган тадбирларнинг кўлами кенг. Уларнинг ижросини таъминлаш, табиийки, муайян маблағ харажатлар эвазига амалга оширилади. [illegible]

Саховат, мурувватпешалик халқимизга хос азалий одат. Кейинги йилларда ёлғиз ва боқувчисини йўқотган қариялар, ногиронлик ва меҳрибонлик уйлари, тиббиёт муассасаларига оталиқ ёрдами кўрсатиш ўзига хос анъанага айланди. Инсоний бурч кўпгина юртдошларимизни савоб ишларга ундамоқда. Корхона ва ташкилот раҳбарлари, серҳиммат тадбиркорлар, хайрия жамғармалари турли маиший масалаларни ҳал этишга ёрдам қўлини чўзишаётир. Бу жиҳатдан 2000-2005 йилларга мўлжалланган дастурда ижтимоий ҳимоя масалаларига ҳомийларнинг маблағларини кенгроқ жалб этиш мўлжалланаётганлиги бежиз эмас.

Тажриба кўрсатадики, [illegible]

...Эрталаб ишга отланиб турганимда телефон жиринглаб қолди. Дастакни кўтараман. Таниш ва қадрдон овоз: «Эсон-омонмисан, болам? Невараларим чопқиллаб юришибдими? Тошкентда нима гаплар? Эшитишимга қараганда, биз пенсионерларнинг турмуш шароитини яхшилаш ҳақида қарор чиқибди. Шу ростми? Ишқилиб, Президентимизнинг бошлари омон бўлсин. У кишининг даврида умримиз бўйи кўрмаган эътиборни кўраяпмиз. Халқини ўйлаган асло кам бўлмайди, ўғлим. Бу кунларга етказганига шукр...»

Онамнинг сўзларини тинглаб, ростки, тўлқинланиб кетдим. Кўнглимга ажиб ёруғлик инди. Кексалар бахти — бизнинг бахтимиз. Улар замонага шукрона айтаётган экан, демак, танлаган йўлимиз ҳам тўғри. Келажак пойдевори бугундан қўйилади. Шу маънода айтиш мумкинки, Вазирлар Маҳкамасининг мазкур қарори ҳаётга тадбиқ этилиши ҳам шу эзгу мақсадга хизмат қилади.

Носир ТОШЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЙЎЛИ РАВОННИНГ МАНЗИЛИ ЯҚИН

Қадимий Кармана шаҳрида замонавий кўринишга эга бўлган йўллар барпо этиляпти. Айниқса, Самарқанд — Ашхобод — Навоий — Учқудуқ йўлининг Кармана шаҳрида туташган транспорт боғламасида қайта таъмирлаш ишлари қизғин давом этмоқда.

Жаҳон андозалари талабига жавоб бера оладиган мазкур йўл қурилишида «Навоий автойўл» давлат акционерлик бирлашмаси, Навоий автомобиль йўллари ҳамда Навоий йўллардан фойдаланиш бошқармалари ишчи-хизматчилари жонбозлик кўрсатишаётир.

Айни пайтда бунёдкорлар 19 километр йўлга асфальт-бетон ва 3,5 километр йўлга цемент-бетон ётқизишди. 124 километр масофа қора қоплама билан таъмирланди. Ҳозиргача яли 1678 километр йўллар реконструкция қилинди. Шунингдек, 17 та автобекат ва 25 километрли пиёдалар йўлаги қурилиши ниҳоясига етказилмоқда.

Эндиликда Кармана шаҳрида бунёд этилган текис ва равон бу йўллар йўловчиларнинг узоқ манзилини яқин қилиши, шубҳасиз.

СУРАТЛАРДА: йўл қурилиши қизғин; йўлсозлар Рашид Очилов, Зоир Икромов ва Нуриддин Равшанов иш устида.

С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Миллий истиқлол эълон қилингандан кейинги йиллар кўҳна тарих учун чиғириқнинг бир марта айланишига етадиган вақтдек қисқа давр бўлса-да, неча ўн йилларга татийдиган улкан ишлар амалга оширилди. Зеро, «бўладиган бола бошидан», деганларидек, мунаввар манзилларни кўзлаб сафарга чиққан карвоннинг мақсадга эришувида тўғри, дадил қўйилган илк қадамлар кўп нарсани ҳал қилади.

Ўтган йилларни сарҳисоб қилганда, миллатнинг ўзлигини таниш, қадр-қимматни ва ориятини тиклаш борасида амалга оширилган кўплаб тадбирлар кўз олдимизда намоён бўлади. Она тилимизни чеклашлардан халос этиб, унинг мақомини давлат тили даражасигача кўтаришдан тортиб урф-одат ва анъаналаримизга эрк берилгани-ю, халқ таълимидаги ислоҳотлар — тест ва рейтинг тизимининг жорий этилиши, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида мўътабар аждодларимиз руҳи покларини шарафлашгача бўлган кенг миқёсли ишлар қисқа даврда халқимиз бўй-бастини дунёга намойиш этди. Бу муҳтарам халқимизнинг иқтисодиёт соҳасидаги ислоҳотлар, ҳаётнинг мазмуни нақадар бой эканлиги яққол намоён бўлади. Шак-шубҳасиз, бундай тарихий кўтарилиш жараёни муҳтарам Юртбошимиз фаолиятининг амалий натижасидир.

МАҲАЛЛАНИ

Шу йиллар мобайнида жамиятдаги бошқарув тизимларини ислоҳ қилиш, давлат вазифаларини жамоат ташкилотларига босқичма-босқич ўтказиш, яъни кучли давлатдан кучли жамиятга ўтиш борасида ҳам талай ишлар қилинди. Бу борада, айниқса, маҳаллалар фаолияти янги мазмун кашф қилди. Айтиш мумкинки, жаҳон тажрибасида ягона, бошқарувнинг маҳалла институти илк бора бизнинг юртимизда пайдо бўлди. Мазкур янгиликнинг чуқур миллий илдизи, бугунги жўшқин шаклланиш жараёни ва ёруғ истиқболи мавжуд.

«Ўзбек тилининг изоҳли луғати»да маҳалла «Шаҳарнинг бир неча кўчани ўз ичига олган бир бўлаги ва унинг аҳолиси» тарзида шарҳланган. Албатта, шўро замонида нашр этилган мазкур луғатда сўзнинг маъносига нисбатан тор, ҳатто жўн таъриф берилганини бугунги тушунчалар билан солиштириб ҳис қилиш қийин эмас. Шу кичкина ҳолат ҳам юракда ифтихор қўзғайди: қаранг, истиқлол туфайли имкониятларимиз чегараси қанчалик кенгайиб бораяпти! Бу сўзнинг маъносида ҳам сезилмоқда.

— Шўро замонида маҳалла, деганда қариндошчилик ёки қўшничилик муносабатлари билан бирлашган, бир ўрамда яшовчи оилалар гуруҳи тушуниларди, — дейди Тошкентдаги «Исломобод» маҳалла қўмитаси раиси, хизмат кўрсатган фан арбоби Эркин Қосимов. — Шу маҳаллада тўй ёки бошқа бирор маросим бўлса, вакиллар ҳам бирга бўлиб боришар, жанжал ёки ажралишлар рўй берса, обрўли қариялар ўртага тушиб, тинчитиб қўйишарди, холос. Маҳалла бор эди-ю, унинг ўрни, кучи йўқ эди, яхши фуқаролар ҳаётига дахлдор нуфузли юмушни ҳал қилишга ваколати етишмасди.

— Қашқадарёда маҳалла «гузар» деб юритилади, — деб эслайди кекса ўқитувчи Сирожиддин Камолов. — Бизнинг чекка қишлоғимизда ҳам гузарлар бўлиб, улар Жаргузар, Новгузар, Чақилгузар деган номлар билан атаарди. Эсда қолгани — гузарларнинг оқсоқоллари бўларди, улар қишлоқ аҳлининг ҳашар, тўй, йиғинларини мувофиқлаштириб турардилар.

Тўғри, қишлоқ ва шаҳарларда ўзбекона турмуш тарзи қарор топган, неча асрлардан буён ўзига хос маънавий қадриятлар халқ ҳаётини бошқариб турарди. Дейлик, зарурат туғилганда қўшнидан қарз сўраш ёки узоққа кетаётганда ҳовлининг калитини девор-дармиён ҳамсояга қолдириш одатдаги ҳол ҳисобланган. Бироқ шундай қолдиришга қонуний тус берилиб, расман бошқарувнинг бир (энг қуйи) занжири сифатида бу тизим эътироф этилмаганди.

Истиқлолнинг илк йилларида Юртбошимиз ўз нутқлари, жамоатчилик билан учрашувларида жамоа бўлиб яшаш ўзбек халқининг табиатига хос хислат экани, бу қадрият аждодларимиз учун мерос ҳисобланишини бот-бот таъкидлаган эди. Бундай тўхтамга келинганнинг чуқур тарихий илдизлари бор.

Мабодо, халқимиз ўтмишига назар солсак, олис-олислардан даҳшатли босқинларнинг «урҳо»си қулоққа баралла чалинади. Ростдан ҳам ер юзида бизнинг тупроғимиздек талаш бўлган, ёв отлари туёғи остида аёвсиз топталган бошқа маконни топиб бўлмаса керак. Эҳтимол, ана шу омилнинг ўзиёқ юртдошларимизнинг жамоа бўлиб, тўп-тўп бирлашиб яшашини тақозо қилгандир. Ёки қуёш саховати одамлар қалбига кўчиб, бошқаларга аямасликка ўргатгандир — нима бўлганда ҳам бизда маҳаллодошлар, қўшнилар бир-бировлардан бехабар яшай олмайдилар. Иссиқ-совуғидан хабардор бўлиш, шодлигини баҳам кўриш, қийналиб қолганда қарашиб юбориш сингари одатлар ҳеч бир тазйиқларсиз авлоддан-авлодга ўтиб келаётган тамойиллардир. Худди шу асосда маҳаллада ўзига хос маънавий муҳит пайдо бўлади. Бу, аввало, бир-бирининг оғирини енгил қилишдаги умумий руҳиятни бохабарлашдир. Ҳеч нарсани Худодан яшириб бўлмаганидек, маҳалладан ҳам яшириб бўлмайди. Яхшилик ҳам, ёмонлик ҳам маҳалланинг кўз ўнгида, эътиборида бўлади. Шу туфайли, Юртбошимиз иборалари билан айтганда, энг зўравон, маишам деган одам ҳам маҳалла аҳли олдида ювош бўлиб қолади. Олдин ҳам судланган, яна ўғирлик билан қўлга тушган жиноятчини ўзи туғилиб ўсган маҳалласида суд қилишмоқчи бўлганда, у «отиб ташласангиз ҳам розиман, бироқ маҳалла олдида шарманда қилмангиз», деб ўтинади. Чунки жонли хотиралар орқали эсланадиган ёмон таассуротларни кейинги наслларга мерос қилиб қолдиришни ким ҳам хоҳлайди, дейсиз?

Маълумки, юртимиз мустақил қадамларини ҳеч кимга тақлид қилмай, ўз тимсолига таянган, умуминсоний маънавиятнинг бебаҳо ва дахлсиз қадриятларини тиклаган ҳолда ташлай бошлади. Ҳақиқий Шарқ дурдонаси, деб аталган Аму ва Сир оралиғида буюк мутафаккирлар яшаб ўтганди ва уларнинг теран мероси халқ руҳида, кайфиятида акс этганди. Замонимизда қарор топган урф-одатлар, анъаналар, маросимларнинг замирида минг йиллар давомида сайқалланган нодир унсурлар яширинган ва бу ҳолат маҳалла ҳаётида, маҳаллодошларнинг фаолиятида ҳам мушоҳада қилинади. Бу теранликни ҳис этиш учун лоақал тўйда меҳмоннинг кутиб олиниши қандай бўлишини кўз олдига келтириш кифоя. Меҳмонларнинг сафланиб келишининг ўзи бир ҳикмат: албатта, олдинда ёши улуғ кишилар, кейин эса нуфузига қараб қолганлар. Бу қаторни биров тузиб чиқмайди, балки одамлар ўзаро азалий шаклланган тартибга ўз-ўзидан бўйсунадилар. Ёки дастурхон бошида ёши улуғларга алоҳида ифтихор кўрсатилади, улар ибратли воқеалардан, аждодлар тарихидан, хонадон эгасининг насл-насабидан ҳикоя қилиб беришади. Таом танаввул қилишни бошлаб берадилар, охирида фотиҳага қўл очиб, дуо қиладилар. Бу — маҳаллада қарор топган турмуш тарзининг энг кўп томонлари, ҳолбуки, бу ердаги ҳаёт бундан минг чандон теран ва мазмунли.

МИЛЛИЙ БАНККА ТОМСОН РЕЙТИНГИ БЕРИЛДИ

Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки мамлакатимизда биринчи бўлиб, Томсон Файнэншл БэнкВоч (TBW) агентлигининг рейтингини олишга муваффақ бўлди. Миллий банк фаолиятига берилган ушбу баҳо уни МДҲ давлатлари банклари ўртасида етакчи ўринга олиб чиқади.

TBW – дунёнинг энг йирик рейтинг агентликларидан биридир. У халқаро молиявий ҳамжамиятга тадқиқот ва дастурий маҳсулотларни етказиб берувчи, юқори сифатли молиявий ахборотлар бозорининг етакчиси – Thomson Financial Services таркибига киради. TBW агентлиги дунёнинг юзлаб мамлакатларида минглаб молиявий ташкилотлар фаолиятини тадқиқ ва таҳлил қилишга ихтисослашган. Ушбу агентлик хизматларидан ҳам ривожланган, ҳам ривожланаётган бозорларнинг молиявий институтлари фойдаланади. Хусусан, TBWнинг рейтинги АҚШ, Буюк Британия ва Япониянинг қимматли қоғозлар бўйича Миллий комиссиялари томонидан тан олинган.

TBW рейтинги халқаро аудиторлар хулосаси билан биргаликда молиявий кўрсаткичларнинг ошкоралигидан далолат беради ва етакчи компаниялар фаолиятининг ажралмас қисми ҳисобланади. Ушбу рейтингнинг берилиши, дунёнинг бошқа етакчи молиявий институтлари каби, банкнинг ихтисослашган халқаро миқёсдаги агентлик томонидан батафсил ўрганиб чиқилгани ва баҳоланганлигидан далолат беради. Бундан ташқари, халқаро рейтинг агентликлари ахборотларидан, шу жумладан, TBW ахборотларидан янги бозорга кириб келувчи йирик трансмиллий корпорациялар ўзларига ҳамкор танлашда фойдаланади. Шу тарзда рейтингнинг берилиши банкда етакчи банклар синдикатларидан кредитлар олиш ва савдо молияси бўйича операциялар ҳажмини кенгайтириш имконини яратади.

Миллий банкка иккита рейтинг берилди. Биринчиси – "Миллий валютадаги қисқа муддатли қарз рейтинги – LC-1". Бу ушбу тоифадаги энг олий баҳо. Бу эса Миллий банк бўйича барча қарзлар ва фоизларнинг ўз вақтида қайтарилиши кўрсаткичининг юқори эканлигини англатади.

Иккинчиси – "Мамлакат ичидаги эмитент рейтинги – IC-B/C" – берилиши Миллий банк молиявий кўрсаткичларининг юқори эканлигини англатади. Бу TBW рейтингини олган МДҲ банклари ўртасида энг юқори даражадир.

Агентлик томонидан Миллий банк активлари сифатининг юқорилиги ва ликвидликнинг баланд эканлиги алоҳида қайд этилди. Шунингдек, банк ходимларининг юқори малакаси, тажрибалилиги, банк самарали ички бошқарувга эга эканлиги таъкидланди.

Буларнинг барчаси Миллий банкнинг халқаро майдонда барқарор ва ишончли банк сифатидаги обрўйининг мустаҳкамланиб бораётганини англатади. Миллий банкнинг Ўзбекистон ҳукумати агенти эканлигини ва халқаро молиявий бозорларда мамлакат вакили сифатида фаолият юритишини эътиборга оладиган бўлсак, бунинг аҳамияти янада ойдинлашади. Яъни, хорижий инвесторларнинг банкка, шу жумладан, Ўзбекистонга қизиқиши, мамлакатимиз молиявий институтларининг халқаро капитал бозорига кириш имконияти ортади.

(ЎзА)

Дашт кўрган чўпону чўлиқлар суҳбатида бўлсангиз, улар гап аро «чорванинг баракаси тилида», деган нақлни бот-бот такрорлашни хуш кўришади.

Бу ҳикмат Навоий тумани «Жалойир» ширкат хўжалигидаги «Истиқбол» хусусий чорвачилик фермаси чорвадорларига ҳам яхши таниш. Ушбу фермани тажрибали зоотехник Маҳмуд Норов бошқаради. Ҳозирда 300 бошдан зиёд қорамол ва йилқилари бўлган ферма чорвадорлари қишлов мавсумига яхши тайёргарлик кўришди. Озуқа мўллиги боис, сиз суратда кўриб турган Анор Холмўминова сингари илғорлар ҳар бош сигирдан кунига 8-9 литрдан сут соғиб олишмоқда.

С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган сурат.

Болалар бадиий ижодиёти республика Маркази қатнашчиси Ойбек Исломов халқаро "Шанкар" кўргазмаси ташкилотчилари таклифига биноан Ҳиндистонга жўнаб кетди. Гап шундаки, Ҳиндистон пойтахти — Деҳли шаҳрида ҳар йили жаҳон болаларининг "Шанкар" халқаро кўргазмаси ўтказилади. Бу нуфузли анжуманда ўзбекистонлик ёш рассомлар ҳам беш йилдан буён иштирок этиб, совринли ўринларни эгаллаб келмоқда.

ОЙБЕКНИНГ ОЛТИН МЕДАЛИ

Маданият ишлари вазирлиги ташаббуси билан ўтган йили ҳам кўргазмага марказ тасвирий санъат студияси қатнашчиси бўлган йигирма бир муаллифнинг ўттиздан ортиқ асари жўнатилган эди. Куни кеча Ҳиндистондан хушхабар келди. Унда 14 ёшли мусаввир Ойбек Исломовнинг халқимиз миллий анъаналари ва урф-одатлари акс эттирилган "Тўйбола" туркум расмлари биринчи ўринни эгаллаб, Жавоҳарлал Неру номидаги олтин медалга сазовор бўлгани маълум қилинган. Марказ ёш рассомларидан Феруза Эркабоеванинг асарлари кумуш медалга, Нигора Мирсолиҳова, Вероника Илюшина, Юра Анош чизган расмлар эса махсус совринга муносиб топилибди.

Олтин медаль соҳиби Ойбек Исломовга юксак мукофот 17 декабрда – "Шанкар" кўргазмаси ташкил этилган куннинг эллик йиллиги тантаналарида шахсан топириладиган бўлди.

Б. МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири.

"АМЕРИКЕРС"НИНГ МАХСУС РЕЙСИ

Ўзбекистон ҳукумати сиёсатининг асосий йўналишларидан бири – аҳолининг, айниқса, ёш авлоднинг соғлиғи ҳақида ғамхўрликдир. Юртбошимизнинг келгуси йилни Соғлом авлод йили деб, эълон қилганлиги бежиз эмас. Амалга оширилаётган бундай ибратли тадбирлар жаҳон ҳамжамияти, йирик халқаро ташкилотларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Тошкент аэропортига АҚШдан инсонпарварлик ёрдами ортилган самолёт келиб қўнди. Самолётда умумий қиймати 5 миллион долларга тенг бўлган дори-дармон, тиббиёт ускуналари, болалар озиқ-овқати, санитария ва гигиена буюмлари келтирилди. "АмериКерс" хайрия жамғармаси бу совға-саломларни "Соғлом авлод учун" халқаро ноҳукумат хайрия жамғармасига юборган.

Пойтахт аэропортида шу муносабат билан бўлиб ўтган тадбирда Соғлиқни сақлаш вазирлиги раҳбарлари, республика жамоатчилиги вакиллари қатнашди.

– Бу – кейинги йилларда "АмериКерс" жамғармаси томонидан юборилган учинчи самолётдир, – деди "Соғлом авлод учун" жамғармаси бошқарувининг раиси Гулнора Йўлдошева. – Бу Америка хайрия ташкилоти жамғармамизнинг доимий ҳамкори бўлиб қолди. Жамғарма вакиллари юкнинг тақсимланишини текшириб кўриб, унинг муҳтожлар ўртасида тўғри тақсимланганига ишонч ҳосил қилишди. Биз "АмериКерс"дан жамғармамиз фаолияти юқори баҳоланган ва ҳамкорликни кенгайтириш, инсонпарварлик дастурини давом эттириш ҳақидаги миннатдорлик хатини олдик.

Аввалгидек, олинган бу инсонпарварлик ёрдами ҳам Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Инсонпарварлик ёрдами бўйича республика комиссияси назорати остида "Соғлом авлод учун" жамғармаси ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тақсимланади. Унинг бир қисми пойтахт ва вилоятлар даволаш ва болалар муассасаларига, қолган қисми эса кам таъминланган оилаларга берилади.

Инсонпарварлик юки ортилган рейсни қабул қилиш маросимида қатнашган АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жозеф Пресел бундай тадбирлар Ўзбекистон-Америка дўстона алоқаларини мустаҳкамлайди, деб таъкидлади.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

ДУНЁ БИЛДИ

Тўғрисини айтганда, биздаги жамоавий удумлар ҳамма халқларда ҳам мавжуд эмас. Ана шундай қадриятларни ўзида мужассам этган маҳалла салмоқли ижтимоий вазифани бажаришга қодирлиги аниқ. Юртбошимиз таъкидлаганларидек, **маҳалланинг қўлидан келмайдиган иш йўқ.**

Хуллас, янги давлат қуриш билан боғлиқ долзарб масалаларни ҳал қилиш баробарида маҳаллани қўллаб-қувватлаш кун тартибига қўйилди. **«Зеро, барчамиз маҳаллада ўсганмиз. Унинг нуфузини кўтариш нафақат иқтисодий, нафақат ижтимоий, балки бу – сиёсий, тарбиявий, улкан маънавий масаладир».**

Маҳаллаларнинг мавқеини кўтариш билан, биринчидан, халқимизнинг азалий анъаналарини, қадриятларини қайтадан тиклаш ва ривожлантириш мумкин бўларди. Иккинчидан, давлат (вилоят, туман, шаҳар ҳокимликлари) вазифаларини аста-секин қуйи бошқарув идоралари (маҳаллалар)га ўтказиш билан жамиятни демократиялашда янги ва жуда муҳим имкониятлар очиларди. Бундай ҳолатлар Президентимиз томонидан асослаб берилди ва кетма-кет ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди. Улар маҳаллаларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, бошқариш тизимини шакллантириш, маҳалланинг ҳуқуқларини кенгайтириш ва бошқарув тизимидаги иштирокини кучайтиришга қаратилган эди.

Мустақилликнинг бир йиллик байрами нишонлангандан кўп ўтмай (ҳа, маҳаллага эътибор мустақилликнинг бўй-басти билан баробар ўсиб борди), 12 сентябрда «Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисида» Президент Фармони қабул қилинди. Фармондан кўзда тутилган мақсад тарихан таркиб топган миллий ва маънавий қадриятларни эъзозлаш ва уларни изчил тарғиб қилиш, халқимизнинг энг яхши удум ва анъаналарини кенг оммалаштириш, маҳаллалар ўртасида маданий ва маърифий ишларни кенг йўлга қўйиш, шунингдек, уларни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш чораларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш эди. Шундай қилиб, «Маҳалла» хайрия жамғармаси мустақил юртимиз маънавиятини тарихий асосларга суянган ҳолда юксалтириш, шунингдек, аҳолининг заруратманд қатламини ижтимоий муҳофаза қилиш, бозор иқтисодиёти шароитида маҳаллаларга ҳар томонлама кўмаклашишга қаратилган фаолиятини бошлаб юборди. Орадан кўп ўтмай, бевосита Президентимиз фармонлари билан хайрия жамғармаси ҳисоб рақамига Вазирлар Маҳкамаси заҳира жамғармасидан 25 миллион сўм маблағ ўтказилди ва кўзланган тадбирларни турмушда рўёбга чиқариш, ижтимоий қўллаб-қувватлашни аниқ мақсадни кўзлаб амалга ошириш тавсия этилди.

Ўша – 1992 йил 17 октябрда қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг қарорида республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси фаолиятини ташкил этиш масалалари кўзда тутилган. Қарорда жамғарманинг юқори органи – таъсис конференцияси, унда сайланадиган бошқарув аппарати (кўпи билан 20 кишидан иборат) ва тафтиш комиссияси бўлиши белгилаб қўйилган. Айтиш мумкинки, шулар асосида маҳаллани ижтимоий ҳаётга жалб этиш, унга янгича мазмун бахш этишга қаратилган Давлат дастури ўзининг ҳаётбахш одимларини ташлади.

– Шунгача маҳаллий ўз-ўзини бошқаришнинг ягона тизими мавжуд эмас эди, – дейди республика «Маҳалла» жамғармаси раисининг ўринбосари Неъмат Абдуллаев, – қишлоқларда кенгаш («сельсовет»лар), шаҳарларда уй-жойлардан фойдаланиш комиссиясининг шохобчаси фуқароларни қайд қилиш, уларнинг маиший ташвишлари билан шуғулланар эди. Уларнинг юмуши кўп, ҳуқуқи ва кафолати йўқ даражада эди. Бисотида унниқиб кетган уй-рўзғор жиҳозлари-ю, таъмирталаб 1-2 хонадан иборат «идора»дан бўлак ҳеч вақо бўлмасди. Фармон ва ҳукумат қарори чиққач, иш бутунлай янгидан бошланди. Маҳалланинг дим, қаровсиз маҳкамаларига тоза ва мусаффо ҳаво кириб кела бошлади. Одамлар бу ўзгаришлардан сўнг ўз миллий истиқлолини юракдан ҳис қила бошладилар, десам хато бўлмайди.

«Маҳалла»нинг истиқболида муҳим юмушлар кўндаланг турарди ва у буларни бир четдан ҳал қилишга фаол киришди... Бир оз олдин кетиб шуни қайд этиш керакки, ҳозир бу тушунча турмуш тарзимизнинг ажралмас қисмига айланиб кетди ва амалга оширилаётган хайрли тадбирларни «Маҳалла»нинг иштирокисиз тасаввур этиб бўлмай қолди.

«Исломобод» маҳалласи маънавий ва маърифий ишлар бўйича масъул раҳбари, фан номзоди Шукрулло Зафархўжаев шундай дейди:

– Яқинда маҳалламизда илмий-амалий конференция ўтказилди. У маънавий етук ёшларни тарбиялашда маҳалланинг вазифаларига бағишланди. Анжуманда шу ерда яшаётган олимлар, ижодкорлар, жамоат арбоблари маърузалар қилдилар. Маҳалла ҳаёти юзасидан очиқ-ошкора мунозара бўлди. Бундай тадбирлар бизнинг оддий юмушимизга айланиб қолган. Ахир, маҳалла ҳаётисиз нафас олиш мумкинми? Барча юмушлар, айниқса, ёшлар тарбияси доимий диққат-эътиборимизда. Ҳудудимиздаги 186-мактабнинг 11 нафар намунали ўқувчисига маҳалла стипендиялари жорий этганмиз. «Бир болага етти қўшни ота-она» дегани шуда.

Маҳаллага хос бўлган ошкоралик, бир-бирини яхши билиш муҳити муҳим ижтимоий муаммоларни ҳал этишда ҳам қўл келмоқда. Президентимиз ўз нутқларида **«Маҳалланинг ҳар қандай масалани ечишга қурби етади. Нега деганда, энг адолатли муҳит, энг адолатли ижтимоий шароит, вазият фақат маҳаллада бўлиши мумкин. Ҳеч бир корхона, ҳеч бир давлат идораси ёки жамоат ташкилоти бу борада маҳалла билан тенглаша олмайди. У ерда ҳаёт тажрибаси катта, заминга яқин, кўпни кўрган, барча ишни жой-жойига қўя оладиган фидойи одамлар яшайди ва ишлайди»,** дея қайд этгандилар. Маҳалланинг ана шундай баланд мақоми бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида мақсадли ижтимоий ҳимояни таъминлашда асосий омил бўлди. Зеро, Президентимиз илгари сурган ва эндиликда халқаро ҳамжамият томонидан «ўзбек модели» деб эътироф этилаётган беш тамойилнинг бири – кучли ижтимоий сиёсатни амалга ошириш фуқаролар, демак, маҳалла манфаатларини кўзда тутган эди.

Аҳолини муайян ижтимоий ҳимоялашга оид тадбирларни рўёбга чиқаришда кам таъминланган оилаларга давлат мададини, фуқаролар ўз-ўзини бошқариш органларининг кенг ва фаол иштирокини кучайтириш мақсадини кўзда тутиб, 1994 йил 23 августда қабул қилинган Президент Фармони «Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида» деб аталади. Фармонда «кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрғон, қишлоқ, овул, шаҳарлардаги маҳаллалар фуқароларнинг йиғини... қарорига кўра тайинланади» деб кўрсатилган. Демак, ижтимоий ҳимоя мақсадида ажратилган маблағларни адолатли тақсимлаш маҳалланинг ўзига топширилди. Бу – катта ишонч, қолаверса, маҳаллаларнинг ҳуқуқи ва обрўсини оширадиган масъул вазифа эди.

Ўтган беш йилдан кўпроқ давр мобайнида мазкур Фармонни бажариш билан боғлиқ кўрилган чоралар туфайли қанчалаб ночор оилалар иқтисодий таназзулдан, тугаб кетишдан сақлаб қолинганини ҳамма кўриб турибди. Бу тадбир мустақил юртимиз тарихида ўтиш даврида қўлланган энг тўғри, юксак инсонпарварлик мақсадларини кўзда тутган ҳукумат сиёсати сифатида эътироф этишга арзийди.

Фармондан бир кун кейин Вазирлар Маҳкамаси «Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилишни ташкил этиш масалалари тўғрисида» Қарор қабул қилди. Бу тадбирни бекаму кўст, мақсадли ўтказиш йўллари алоҳида низомда белгилаб қўйилди. Низомда моддий ёрдам кўрсатиш чоғида ижтимоий адолатга қатъий риоя қилиш, ёрдам адресли бўлиши, ҳақиқатан муҳтож оилаларга берилишини таъминлаш асосий қоида сифатида уқтириб кўрсатилди.

– Яқин қўшниларимиздан бири боқувчисини йўқотди, – деб ҳикоя қилади Тошкент шаҳридаги Ал-Хоразмий маҳалласида яшовчи шифокор Зайниддин Чориев. – Бахтга қарши она ҳам оғир хасталикка чалиниб қолди. Оилада вояга етмаган уч нафар жўжабирдай жон. Нақд фожианинг ўзи – уларга бир бурда нонни ким беради? Бироқ оила яшаб қолди – уларнинг жонига маҳалладан бериладиган нафақа оро кирди.

Ҳар ойда оиланинг аҳволига қараб, энг кам иш ҳақининг 1,5 дан 3 баробаригача миқдорда тўланадиган ёрдам пулини тақсимлаш билан маҳалланинг ижтимоий ҳимоя борасидаги улкан миссияси бошланди, дейиш мумкин. Давлатимиз ва ҳукуматимиз бу борадаги тадбирларни изчил давом эттириб ва кучайтириб, болали оилаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш (1996 йил, декабр) хайрия дастурини ҳаётга жорий этди ва бу муҳим вазифа ҳам маҳаллалар зиммасига юкланди. Кам таъминланган ва ёш болали оналарни ижтимоий муҳофаза қилиш учун ўтган йил 28 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ сарфланган бўлса, бу йил қарийб 40 миллиард сўм шу мақсадга йўналтирилади. Кўриниб турибдики, бугунги кунда маҳалла халқимиз ҳаётида ишончли таянчга, муҳим муассасага айланди.

Буларнинг ҳаммаси истиқлолимизнинг шарофати, унинг ижодкори Юртбошимизнинг маҳаллий ўз-ўзини бошқаришни миллий омилларда ташкил этиш борасидаги кашфиёти, деб аташга имкон беради.

Маҳалланинг, айни чоғда, замон билан ҳамқадам янгиланиб бораётгани, миллий тафаккурни шакллантириш, анъаналаримизни замон руҳига мос равишда қайта тиклаш, ўзлигимизни дунё ҳамжамияти кўз олдида намойиш қилиш борасида бажараётган ишлари хусусида ҳам узоқ тўхталиш мумкин.

Халқаро доираларда ўз нуфузини мустаҳкамлашга эришган юртимиз маҳаллалар мисолида одил фуқаролик жамияти тўғрисидаги тасаввурларни ҳам бойитиб бормоқда. Айни пайтда кўплаб хорижий ташкилотлар маҳалла фаолиятини ўрганишга қизиқиш билдирмоқда. Республика «Маҳалла» жамғармасидан берилган маълумотга қараганда, БМТ баъзи дастурлари, кўплаб халқаро жамғармалар, марказлар, Германия, Япония сингари ривожланган мамлакатлар Ўзбекистондаги бундай ўзига хос бошқарув тизимининг тажрибаларини ўрганиш, фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида амалий ишга киришганлар. Бизнинг вакилларимиз нуфузли ташкилотлар таклифи билан чет элларда бўлиб, маҳалла ҳаётидан сўзлаб бермоқдалар. Юртимизда ҳам шу масала юзасидан халқаро тадбирлар ўтказилмоқда. Булар келажакда халқимиз кўплаб ютуқлари қатори ушбу қадрият воситасида ҳам дунё ҳамжамиятидан мустаҳкам ўрин олиши мумкинлигини кўрсатиб турибди.

Ҳаким САТТОРОВ.

ИСЛОҲОТЛАР СУСТ БЎЛГАЧ...

Санация рўйхатига киритилган икки хўжаликдаги икки хил аҳвол тўғрисида

Бундан икки йил муқаддам Қорақалпоғистонда 14 та хўжалик санация рўйхатига киритилиб, уларнинг иқтисодий аҳволини тубдан яхшилаш юзасидан тадбирлар белгиланган, тегишли маблағ ажратилган эди. Улар орасида Шўмоной туманидаги «Айбуйир» деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаси ҳам бор. Афсуски, жамоадаги аҳволни қисқача таҳлил этсангиз, хўжалик иқтисодиётни соғломлаштириб олишнинг қулай имкониятини қўлдан бой бераётганига ишонч ҳосил этасиз. Хўжаликнинг асосий тармоғи ҳисобланган пахтачиликда ҳосилдорлик 1995 йили 7 центнерни ташкил этган бўлса, анча қулай келган ушбу йилда бу кўрсаткич зўрға 10 центнердан ошди. Айбуйирликлар 1997 йили ҳар гектар ердан атиги 2,5 центнер дон топшириб, давлатга буғдой сотишда рўйхатнинг охирига тушиб қолдилар. Бу «рекорд»нинг хўжаликка қанчалар қимматга тушганини тасаввур қилиш қийин эмас. Энди жорий йилнинг натижалари ҳақида тўхталадиган бўлсак, бу йил уюшма 1040 гектар ерга чигит қадаганди. Далаларда етиштирилган ҳосил чўғи чакки эмасди. Аммо теримда сафарбарлик етишмади , ҳосил қорнинг тагида қолиб кетди. Натижада бу йил ҳам фермерлар уюшмасида давлатга пахта сотиш режаси бажарилмади. Ҳосилни етиштиришга 59 миллион 743 минг сўм сарфланиб, 17 миллион 393 минг сўм зарар кўрилиши кутилмоқда.

«Айбуйир»нинг турли ташкилот ва муассасалардан қарзлари кун сайин ошиб бормоқда. Бу қарзларни рўйхат қилиб чиқиш учун бир неча варақ қоғоз керак бўлади. Жумладан, хўжалик «Шўмоной момиғи» ҳиссадорлик жамиятидан 17 миллион сўм, машина-трактор паркларидан 8 миллион сўмдан ортиқ, нефть маҳсулотлари корхонасидан 7 миллион 859 минг сўм, кимё корхонасидан эса 3 миллион 558 минг сўм қарздор. Иш ҳақидан қарзлар тўғрисида-ку, гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ: даромадга қараб буромад бўлиши аниқ.

Қорақалпоғистонда буғдой етиштиришнинг ҳадисини олган, ундан катта миқдорда соф фойда кўраётган жамоалар сони ортиб бормоқда. Минг афсуски, бу борада ҳам «Айбуйир»нинг иши юришмаётир. Жорий йилда буғдойдан даромад олиш ўрнига 3 миллион 562 минг сўм зарар кўрилди. Охир-оқибатда жамоа жорий йилни 13 миллион 369 минг зарар билан якунлаши кутилаяпти. Булардан икки йил давомида берилган имконият бой берилаётгани кўриниб турибди.

Хўш, бошқа жамоа хўжаликларида ҳам аҳвол шундайми? Бу саволга жавоб излаб қўшни Қангликўл туманининг «Жайхун» жамоа хўжалигида бўлдик. Бу ерда ҳам иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида хато ва камчиликлар йўқ эмас. Бироқ аҳволни ўнглаш учун анчагина ишлар қилинган. Жумладан, давлатга сабзавот, полиз, сут, жун сотиш режалари ортиғи билан уддаланган. Жамоада асосий тармоқ ҳисобланган шоличиликда силжишга эришилиб, ўтган йилга нисбатан 3 баравар кўп шоли етиштирилган. Умуман, йилни 18 миллион 286 минг сўм фойда билан якунлаш мўлжалланмоқда.

«Жайхун» жамоа хўжалигида машаққатли меҳнат эвазига етиштирилган шолини нобуд қилмай давлат хазинасига топшириш учун барча имкониятлар ишга солинмоқда. Ҳар бир қуёшли кундан самарали фойдаланилса, хўжалик кўзланган мақсадга эришиши, шубҳасиз.

Аммо ислоҳотлар суст кечаётган, бозор иқтисодиёти синовидан ўтолмаётган «Айбуйир» деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмасининг тақдири нима бўлади?! Шўмоной туман ҳокимлиги бу борадаги аҳволни жиддий таҳлил қилиб, тегишли хулоса чиқаради, деб ишонамиз.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДУНЁДАГИ ЭНГ ТОЗА ГУЛ

«Гўдакни қайси бемеҳр, бағритош она ташлаб кетдийкин?! Тағин кўчага-я? Ҳатто қўнғиз ҳам боласини оппоғим дейди-ку!». Дилором ана шундай ўй-хаёллар билан Меҳрибонлик уйига етиб келганини сезмай қолди.

Болалар хонасида оппоқ йўргакка ўралган чақалоқни гоҳ бу энага, гоҳ у энага овутмоқчи бўларди. Гўдак эса инграгани-инграган, ҳеч кимга овунмасди. Дилором хонага кирган заҳотиёқ болани қўлига олди.

1999 йил — Аёллар йили

—Сени аёзларга ташлаб кетган онанг совуқларда қотиб қолсин, сени чинқиртириб қўйган отанг қон йиғласин, — дея оҳу нола қиларди у кўзда ёши билан болани маҳкам қучиб.

—Исмини қўйиш керак,—деди энагалардан бири.

—Исминими, исмини Ҳаётжон қўямиз. Ўзимиз боқамиз,тарбиялаймиз. Суннат тўйиниям ўзим қилиб бераман, Худо хоҳласа.

Дилоромнинг орзуси шу йили ушалди. Наврўз байрами арафасида Ҳаётжон ва яна икки нафар кичкинтойнинг суннат тўйи шаҳардаги «Тошлоқ» чойхонасида ўтказилди. Тўй ташкилотчиси Болалар жамғармасининг Жиззах шаҳар бўлими раиси Дилором Расулова бўлди. Шаҳар ҳокимлиги ва болалар жамғармаси шаҳар бўлими ҳомийлигида ўтган тўйга корхона ва ташкилотлар, саховатли инсонлар тўёна билан келишди. Тўйболаларга турли-туман совға-саломлар улашилди.Яна Халқ банкида ҳисоб рақами очилиб,уларнинг номига маблағ ҳам қўйилди. Тўйдан сўнг Дилором опа билан учрашдим.

...У ўнинчи синфни битириб,иш фаолиятини Жиззах устки трикотаж фабрикасида бошлаган.Ташкилотчилиги, тиришқоқлиги раҳбарларга маъқул тушганлиги боис 1,5 минг кишилик жамоанинг ёшларига бошчилик қилган.Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Жиззах давлат педагогика институтида таҳсил кўрган.1995 йилда у болалар жамғармасининг шаҳар бўлимини ташкил этди.

—Сиз болалардан ҳеч нарсани аямайсиз, улар қувончи учун ҳамма нарсага тайёрсиз, — дейман гап орасида. — Ҳатто қўлингиздаги узугингизни сотиб, Ҳамид Олимжон таваллудининг 85 йиллигига бағишлаб танлов ўтказган экансиз.

—Журналистлардан ҳеч нарсани яшириб бўлмайди-да.

Тиниб-тинчимас, ҳамма вақт болажонлар учун турли тадбирлар ўтказадиган,уларга совға-саломлар тайёрлаш учун елиб-югурадиган бу меҳри дарё аёл ҳамиша иш билан банд. Уни қачон учратсам «Минг бор узр, ҳозир болалар уйига спорт кийимлари олиб боришим керак, болажонларим роса хурсанд бўладиган бўлди-да», дея мен билан хайрлашади ёки «Касалманд, нимжон бир болажонни шифохонага ётқизишим керак, тез бормасам бўлмайди», деб узр сўрайди. Дилором опани таҳририятга таклиф қилганимизда ҳам «5-10 дақиқа вақтим бор. Шукуржон исмли болакайни шифохонага жойлаштиришим керак. Ҳали дори-дармонлар ҳам топишим зарур», — дейди у ҳар доимгидек шошилиб.

— Шаҳримиздаги иқтидорли болаларни йиғиб Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарларига олиб борибсиз, деб эшитдим.

— Президентимиз таъкидлаганидек, жамғармаларнинг фаолияти фақатгина хайрия тадбирларидан, совға-саломлар беришдан иборат бўлиб қолмаслиги керак. Иқтидорли ўқувчиларни саёҳатга олиб борганимнинг сабаби — улар Ўзбекистонни, ота-боболаримиз яратиб кетган буюк обидаларни кўрсинлар, ўргансинлар. Шундагина уларнинг дунёқараши кенгаяди, Ватанга муҳаббатлари зиёда бўлади. Мустақил фикрлаш, интилиш кучаяди. «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида ҳам асосий эътибор ёшларимизнинг илмли, касб-ҳунарли бўлишига қаратилган. Шу боис истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлашга, уларнинг билим олишлари учун шароит яратиб беришга қўлимдан келганча кўмаклашаяпман. Кўплаб ўсмирларни шаҳримиздаги таниқли ҳунармандларга, усталарга шогирдликка бириктириб қўйдим. Ҳеч ким раъйимни қайтармади, бажонидил рози бўлишди.

— Бу ишларда сизга кимлар, қайси ташкилотлар ёрдам бераяпти?

— Аввало шуни таъкидлаш керакки, болалар жамғармасига вилоят ва шаҳар ҳокимликлари доимий ғамхўрлик қилишмоқда. Бундан ташқари, 7- ва 8-ун комбинатлари, « Жиззахгўштсут» ҳиссадорлик жамияти, «Жиззахулгуржибиржасавдо» компанияси, шаҳар нефть маҳсулотлари корхонаси, «Зилолатекс» ҳиссадорлик жамияти, «Маҳфуза-О» фирмаси каби ташкилотлар яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Биласизми, болалар менинг ҳаётим. Ахир, улар гулдек нозик ва гулдек гўзал-ку! Болаларни севмай бўладими?

ХУЛОСА ЎРНИДА

Дилором опа! Сизни мақтамадим, ҳеч қандай муболағасиз, бўрттирмасдан ёздим. Эрта туриб, кеч уйқуга ётишингизни, етимлар бошини силаганингизни, касалманд, нимжон болажонларни даволатиш учун елиб-югураётганингизни, иқтидорли болаларни қўллаб-қувватлаётганингизни, хуллас уйқусиз тунларингизни, машаққатли кунларингизни ёзсак, бир китоб бўлар-ов. Сиз таърифу тавсифга ҳам муҳтож эмассиз. Сиз болалардек беғуборсиз, Сиз болалардек дунёдаги энг тоза гулсиз. Сизга фақат мен эмас, ҳамманинг ҳаваси келади.

Васил ИЛЁСОВ.

«Алпомиш» достонининг 1000 йиллик юбилейи муносабати билан Термиз шаҳрида барпо этилган Алпомиш боғида 70 минг куб сиғимдаги катта сув ҳавзаси ва бир нечта чиройли фавворалар қурилди. Ҳовузнинг шимолий қисмида эса қишки ва ёзги теннис спорт мажмуи бунёд этилди. Мазкур теннис корти 2000 томошабинга мўлжалланган бўлиб, бу ерда 40 ўринли меҳмонхона ҳам мавжуд.

Яқинда мажмуанинг қишки теннис корти очилиши муносабати билан вилоятдаги турли ташкилот раҳбарлари ўртасида 1-вилоят очиқ чемпионати ўтказилди. Мусобақада 150 га яқин спорт ишқибози қатнашди. Ғолиблар вилоят ҳокимлиги томонидан пул мукофоти ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

СУРАТЛАРДА: қишки теннис корти очилиши тантаналаридан лавҳалар.

И. ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Маълумотларни узатиш миллий оператор тармоғи
UZPAK -Сиз учун ахборотлар оламига очилган дераза-
маълум қилади

Қуйидагилар нархига чегирмалар муддати узайтирилади:
INTERNETга уланиш (Dial-Up ON-LINE) — **БЕПУЛ**
2000 йилнинг 1 январигача
"UZPAK" тармоғининг барча хизмат турлари бўйича рўйхатга олиш тўловига
20 % чегирма

Маълумотларни узатиш тармоғидан фойдаланувчилар учун ***янги хизмат:***
Тошкент шаҳри ва барча вилоятларнинг марказлари учун
Internetга уланиш бепул

Телефонларимиз: 144 82 88, 144 82 87.
2305

ҲУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ЖАНОБЛАР!

«ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ-ХОЛДИНГ» компанияси

Сиз азизларни 1999 йил 21 декабрдан 24 декабргача Тошкент шаҳрида — «Ўзэкспомарказ»да бўлиб ўтадиган

«АГРО-2000» учинчи халқаро ярмаркасида қатнашишга таклиф этади

Сиз ярмаркада маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхона ва компаниялар, фирмалар билан турли хил янги узилган мева-сабзавот маҳсулотлари, мева-сабзавот консервалари, улардан тайёрланган шарбат ва ичимликлар, қуритилган ҳамда қадоқланган ноз-неъматлар, ноёб мусаллас ва бошқа вино маҳсулотлари, шампан ва хуштаъм шароблар, коньяк ва бальзамларни келишилган нархларда сотиб олиш бўйича шартномалар тузишингиз мумкин.

Маҳсулотлар учун ҳақ тўлаш сўмда, АҚШ доллари ёки рублда амалга оширилади.

Маҳсулотларга қуйидагича ҳақ тўланади: олдиндан ҳақ тўлаш ёки чақириб олинмайдиган аккредитив, тасдиқланган ёхуд харидорга хизмат кўрсатувчи банкнинг кафолати.

Харидорлар учун ярмаркада қатнашиш бепул.

Маълумот олиш учун телефонлар:
144-15-90, 144-07-78, 144-03-57, 144-05-39.

ЯРМАРКАГА МАРҲАМАТ!

2367

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва ширкат хўжаликлари РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

- Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорларига мувофиқ, академик лицей, касб-ҳунар коллежлари ва узлуксиз таълим тизимининг ҳамма босқичлари учун замон талабларига тўла жавоб берадиган юқори савияли педагог кадрлар тайёрланмоқда. Университетимиз таълим йўналишларининг қуйидаги: инглиз тили, қозоқ тили ва адабиёти, математика ва информатика, физика ва астрономия, кимё, биология, география, тарих, ўзбек тили ва адабиёти, рус тили ва адабиёти, ўзга тилдаги мактабларда рус тили ва адабиёти, корейс тили, касб таълими (соҳалар бўйича) чақириққача ҳарбий таълим ва жисмоний тарбия, дефектология, педагогика ва психология (таълим турлари бўйича), мактабгача тарбия ва оилавий таълим, мусиқий таълим ва эстетик тарбия, бошланғич таълим ва тарбиявий иш, чизмачилик, тасвирий ва амалий санъат соҳалари бўйича бакалаврияга ҳамда 28 та ихтисосликлар бўйича бир ва икки йилга мўлжалланган магистратурага келажакда ўз тақдирини таълим ва тарбия касби билан боғлашга қатъий қарор қилган, билим олишга чанқоқ ёшларни 2000-2001 ўқув йилига қабул қилишга ҳозирлик кўряпти.
- Университетда талабаларнинг хоҳишига кўра асосий касбига қўшимча равишда чет тили, компьютер техникаси, иқтисодиёт ва ҳуқуқий билим асослари ҳам ўргатилиши ташкил этилади.
- Иқтидорли ёшлар учун махсус гуруҳ ўқишлари ташкил этилади. Уларга республика Истеъдод маркази, «Улуғбек» жамғармаси, республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси ҳомийлик қилади. Илғор талабалар «Умид» жамғармаси талабларига жавоб берадиган махсус дастур асосида қўшимча ўқитилиб, уларга танловларда қатнашиш ва ғолиб сифатида хорижий давлатларда ўқишни давом эттириш учун шароит яратилади.
- Университет раҳбарияти корхоналар, муассасалар, корпорациялар, қўшма корхоналар, ширкат хўжаликлари ва бошқа барча ташкилотларнинг раҳбарларидан етук педагог мутахассислар тайёрлаш учун буюртмалар қабул қилади.

ҲУРМАТЛИ РАҲБАРЛАР!

Умид қиламизки, Сиз мустақил республикамизнинг Кадрлар тайёрлаш миллий дастури муваффақиятли бажарилишига ўз ҳиссангизни қўшасиз.
Бундай имкониятни бой берманг, азизлар!
Манзилимиз: 7000100, Тошкент шаҳри, Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 103-уй.

Университет раҳбарияти.

Has@2363

Ўзбекистон Республикаси Муаллифлик ҳуқуқини ҳимоя қилиш давлат агентлиги жамоаси халқ шоири Ғафур Ғуломнинг рафиқаси **МУҲАРРАМ аянинг** вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзолари, ёр-дўстларига чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси жамоаси қўмита ходими Саидазим Мирзаевга отаси **Саидраҳмон МИРЗАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлиги ҳайъати ва жамоаси ҳайъат аъзоси, агентлик бўлим бошлиғи Шавкат Юнусовга волидаи муҳтарамаси **Моҳинисо ая АСАТУЛЛАЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Микробиология институти жамоаси лаборатория мудири Тошхон Ғуломовага онаси **МУҲАРРАМ аянинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Биринчи Тошкент давлат тиббиёт институти ректорлиги, клиника ва жамоат ташкилотлари, стоматология факультети ички касалликлар курси жамоаси шу курс мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор Наима Насриддиновага онаси **Масуда МУҲАМЕДОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадидилар.

Тошкент Педиатрия-медицина институти маъмурияти ва меҳнат жамоаси микробиология-вирусология ва иммунология кафедрасининг мудири, профессор Мамлакат Мирзаевага онаси **Тилла ая МИРЗАЕВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

"VIEV VA KOMM"

ҚЎРИҚЛАШ ВА ВИДЕОКУЗАТУВНИНГ ПРОФЕССИОНАЛ ТИЗИМЛАРИ

қуйидагиларни амалга оширади:

- видеокузатув, ёнғиндан муҳофаза, қўриқлаш сигнализацияси, келиб-кетишни бошқариш тизимлари, шунингдек, фуқаролик диапазони (27 МГц) даги радиостанциялар учун жиҳоз ва анжомлар етказиб бериш;
- Жиҳозлар ўрнатиш, созлаш;
- Кафолатли хизмат ва кафолат муддати тугаши билан хизмат кўрсатиш;

Юқори малакали мутахассисларнинг маслаҳатлари

Ҳар қандай шароитда ечим топилади
Сизнинг хавфсизлигингиз ўз қўлингизда!

Тел.: 78-54-70, 78-41-07. Факс: (3712) 78-05-03.
Манзил: Тошкент ш., «Катортол» к.,38, 310, УзГИИТИ институти.
2351

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. РИЗАЕВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Н. ТОШЕВ.
Навбатчи — Ғ. ЭШМУРОДОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 01.30
1 2 3 4 5 6